

RIKSDAGENS SVAR 93/2011 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning och till vissa lagar som har samband med den (RP 115/2011 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 7/2011 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänt

1 §

Verksamhetens syfte

Syftet med exportfinansiering i form av krediter samt ränteutjämningsverksamhet är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export samt för inhemska fartygsleveranser.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om de villkor och principer som ska tillämpas på offentligt understöd-

da export- och fartygskrediter samt ränteutjämning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *offentligt understödd exportkredit* en kredit som har beviljats för finansiering av export från Finland på de exportkreditvillkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har fastslagit,

2) *offentligt understödd fartygskredit* en kredit som har beviljats på de exportkreditvillkor som OECD har fastslagit för finansiering av byggandet av ett fartyg eller ett fartygsskrov eller ett väsentligt utrustnings- eller ändringsarbete på ett fartyg som har beställts från ett finskt företag som idkar skeppsbyggnad,

3) *bolaget* det bolag som avses i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996),

4) *export- och fartygskredit* en offentligt understödd export- och fartygskredit som bolaget finansierar,

5) *kreditinstitut* ett i kreditinstitutslagen (121/2007) avsett finskt kreditinstitut eller ett kreditinstitut som har fått koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt kreditinstitut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa, och som har ingått ett avtal med bolaget om ordnande av export- och fartygskrediter och om anslutning till ränteutjämningsystemet,

6) *finansiellt institut* ett i kreditinstitutslagen avsett finskt finansiellt institut eller ett finansiellt institut som är verksamt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt finansiellt institut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa, och som har ingått ett avtal med bolaget om ordnande av export- och fartygskrediter och om anslutning till ränteutjämningsystemet,

7) *ränteutjämningsavtal* ett avtal som ingås mellan bolaget och ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut om ränta på en kredit som avses i denna lag, och enligt vilket kreditinstitutet eller det finansiella institutet betalar staten ränta enligt OECD-exportkreditvillkoren för den ränteutjämningskredit det är fråga om och staten betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta som allmänt ska användas för valutan i fråga, i allmänhet på sex månader, och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med ett tillägg som anges genom förordning av arbets- och näringsministeriet,

8) *ränteutjämningsbeslut* ett beslut som bolaget fattat och som motsvarar ett ränteutjämningsavtal, enligt vilket bolaget betalar staten ränta enligt villkoren för den export- eller fartygskredit det är fråga om och staten betalar bolaget den referensränta som allmänt ska användas för valutan i fråga, i allmänhet på sex månader, och som motsvarar ränteperioden för krediten

på OECD-villkor, ökad med ett tillägg som anges genom förordning av arbets- och näringsministeriet,

9) *ränteutjämningskredit* en offentligt understödd export- eller fartygskredit om vilken bolaget och kreditinstitutet eller det finansiella institutet har ingått ett ränteutjämningsavtal om utjämning av räntan,

10) *räntestöd* skillnaden mellan de räntor som avses i 7 och 8 punkten, vilken staten med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till kreditinstitutet eller det finansiella institutet, eller med stöd av ett ränteutjämningsbeslut till bolaget,

11) *räntegottgörelse* skillnaden mellan de räntor som avses i 7 och 8 punkten, vilken kreditinstitutet eller det finansiella institutet med stöd av ett ränteutjämningsavtal eller ett ränteutjämningsbeslut av bolaget betalar till staten,

12) *anbud* ett anbud som bolaget lämnar ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut eller ett finskt företag som idkar export-, skeppsbyggnads- eller rederiverksamhet eller en köpare av finska exportprodukter om att ingå ett sådant ränteutjämningsavtal som avses i 7 punkten eller om att finansiera en sådan export- eller fartygskredit som avses i 4 punkten.

2 kap.

Exportfinansiering i form av krediter

4 §

Beviljande av export- och fartygskrediter

Bolaget kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 3 000 miljoner euro.

För beviljande av export- och fartygskrediter av avsevärd betydelse eller på exceptionella villkor krävs ett beslut av arbets- och näringsministeriet om att krediten godkänns.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om

1) de villkor vars uppfyllande kräver sådant godkännande av arbets- och näringsministeriet som avses i 2 mom.,

- 2) övriga villkor för godkännande,
- 3) förfarandet vid godkännande.

5 §

Täckning av kreditrisker

Kreditriskerna i samband med export- och fartygskrediter täcks genom exportgarantier eller fartygsгарantier som Finnvera Abp beviljar. I enskilda fall kan statsrådet också godkänna statlig borgen för täckning av kreditrisken.

6 §

Ränteutjämning för export- och fartygskrediter

För export- och fartygskrediter med fast ränta fattar bolaget ett ränteutjämningsbeslut, genom vilket räntan på krediten binds till de kommersiella referensräntor (CIRR) som OECD fastslagit och enligt vilket statskontoret betalar räntestöd och får räntegottgörelse.

7 §

Ersättande av underskott

Statsrådet ger på de villkor det beslutar bolaget en förbindelse om betalning av underskottsersättning, när bolaget enligt ett års- eller mellanbokslut gör en sådan förlust till följd av beviljande av export- och fartygskrediter som överstiger bolagets fria egna kapital.

3 kap.

Bestämmelser om ränteutjämning

8 §

Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal

Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter, eller fatta i 6 § avsedda ränteutjämningsbeslut som motsvarar sådana avtal, till ett kapitalvärde av högst 5 000 miljoner euro.

För ingående av ränteutjämningsavtal av avsevärd betydelse eller på exceptionella villkor krävs ett beslut av arbets- och näringsministeriet om att ränteutjämningsavtalet godkänns.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om

1) de villkor vars uppfyllande kräver sådant godkännande av arbets- och näringsministeriet som avses i 2 mom.,

2) övriga villkor för godkännande,

3) förfarandet vid godkännande.

9 §

Statens ansvar för räntestödet

Staten svarar för det räntestöd som betalas till kreditinstitut och finansiella institut med stöd av ränteutjämningsavtal som bolaget ingått med kreditinstitut och finansiella institut samt för det räntestöd som betalas till bolaget med stöd av ränteutjämningsbeslut som bolaget fattat.

10 §

Betalning av räntestöd och räntegottgörelse

Statskontoret betalar räntestödet till kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget samt tar emot räntegottgörelsen av kreditinstitutet, det finansiella institutet eller bolaget på basis av bolagets uträkningar.

Räntestödet betalas och räntegottgörelsen redovisas per ränteutjämningsavtal på räntans förfallodag i valutan för ränteutjämningsavtalet i fråga.

11 §

Förvaltningsarvode

Staten betalar bolaget ett förvaltningsarvode som bestäms enligt skillnaden mellan utgifterna för förvaltningen av ränteutjämningsverksamheten i anslutning till ränteutjämningskrediter eller export- och fartygskrediter med fast ränta och inkomsterna av verksamheten. Förvaltningsarvodet betalas när bolagets på årsbokslutet base-

rade förvaltningsresultat av ränteutjämnings-
verksamheten visar ett underskott.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

12 §

Uträkning av kapitalvärden

När kapitalvärdet av de export- och fartygskrediter som beviljats med stöd av 4 § och de ränteutjämningsavtal som ingåtts med stöd av 8 § räknas ut, beaktas i fråga om de krediter och avtal som har trätt i kraft det oförfallna kapitalet i dess helhet och i fråga om anbud 30 procent av kapitalet.

När kapitalvärdet av de krediter och avtal som avses i 1 mom. räknas ut, beräknas motvärdet i euro av varje avtal och anbud i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutan i fråga som Europeiska centralbanken har meddelat för den dag anbudet gavs.

13 §

*Omständigheter som ska beaktas i bolagets
verksamhet*

I bolagets verksamhet enligt denna lag beaktas sådana internationella överenskommelser om export- och fartygskrediter och om ränteutjämnings-
ning som är bindande för Finland, internationella konkurrensfaktorer samt miljökonsekvenserna och övriga konsekvenser av projektet.

14 §

Skydd mot ränte- och valutarisker

Arbets- och näringsministeriet kan på villkor som det fastställer ge statskontoret i uppdrag att vidta och sköta administrationen av de åtgärder som behövs för skydd mot sådana ränte- och va-

lutarisker som är förenade med ränteutjämnings-
anbud och ränteutjämningsavtal.

15 §

Tillsyn

Arbets- och näringsministeriet och bolaget ska övervaka hur ränteutjämningskrediterna samt export- och fartygskrediterna används, kostnaderna för krediterna och krediternas effekter samt hur de övriga villkoren i besluten om krediter uppfylls.

16 §

Utlämnande av uppgifter och sekretess

Arbets- och näringsministeriet har rätt att, trots sekretessbestämmelserna, av kreditinstitut och finansiella institut och av kredittagarna för granskning få alla handlingar samt annat material som ministeriet anser att behövs med tanke på övervakningen. Den som övervakas ska utan oskäligt dröjsmål tillhandahålla arbets- och näringsministeriet eller en av ministeriet utnämnd granskare de upplysningar och utredningar som dessa har bett om och som behövs med tanke på övervakningen. Den som utför granskningen har dessutom rätt att för granskningen få tillträde till kreditinstitutets, det finansiella institutets och kredittagarens lokaler. Granskning får dock inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden.

Den som vid ett granskningsuppdrag eller något annat uppdrag som sammanhänger med övervakningen av ränteutjämnings- eller export- eller fartygskredit har fått kännedom om ett företags ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemligheter får inte utan samtycke av den berörde för utomstående röja eller för egen vinning utnyttja dessa uppgifter. Bestämmelser om sekretessbelagda myndighetshandlingar finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

17 §

Upphörande av räntestödet

Utbetalningen av räntestöd enligt ett ränteutjämningsavtal eller ett ränteutjämningsbeslut upphör, om

1) ränteutjämnings-, export-, eller fartygskreditmedel har använts för annat ändamål än vad de har godkänts för i anbudet från bolaget,

2) ränteutjämningsstagaren eller export- eller fartygskreditstagaren på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt inverkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten eller på ränteutjämningsbeslutet, eller om

3) kreditinstitutet eller det finansiella institutet i ansökan om ränteutjämningsanbud eller ränteutjämningsavtal eller finansiering för export- eller fartygskrediter på en väsentlig punkt har lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som på ett väsentligt sätt inverkat på godkännandet av ränteutjämningsavtalet eller export- eller fartygskrediten.

Arbets- och näringsministeriet fattar ett i 1 mom. avsett beslut om att utbetalningen av räntestöd upphör. I beslutet ska det fastställas när utbetalningen av räntestöd upphör och bestämmas om återbetalning och återkrav av räntestödet samt om betalning av ränta.

Ränteutjämningskreditstagaren eller export- eller fartygskreditstagaren ska i de fall som nämns i 1 mom. 2 punkten och kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska i de fall som nämns i 1 mom. 1 och 3 punkten betala tillbaka det räntestöd staten betalat ut med stöd av ränteutjämningsavtalet till den del stödet överskrider den räntegottgörelse som betalats till staten samt dessutom, räknat från utbetalningsdagen, betala en årlig ränta på det belopp staten betalat ut i räntestöd med stöd av ränteutjämningsavtalet, enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska i de kredithandlingar som gäller en ränteutjämnings-, export- eller fartygskredit ta in om-

nämmanden enligt 1 mom. 2 punkten som gäller upphörande av utbetalningen av räntestöd samt ett omnämnande av skyldigheten för ränteutjämningskreditstagaren eller export- eller fartygskreditstagaren att återbetala det räntestöd och betala den ränta som avses i 3 mom.

18 §

Särskilda bestämmelser om upphörande av räntestödet

Ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut ska i de fall som nämns i 17 § 1 mom. 2 punkten kräva räntestödet och räntan av ränteutjämnings-, export- eller fartygskreditstagaren och utan dröjsmål redovisa dem till staten.

När utbetalningen av räntestöd upphört av skäl som nämns i 17 § 1 mom. har bolaget rätt att häva ränteutjämningsavtalet eller ränteutjämningsbeslutet med omedelbar verkan. När ränteutjämningsbeslutet gäller en export- eller fartygskredit, har bolaget rätt att ändra en export- eller fartygskredit med fast ränta till en kredit med rörlig ränta, om det finns motiverade skäl för det.

19 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om vad som ska iakttas i ränteutjämningsverksamhet samt vid beviljande av export- och fartygskrediter när det gäller

1) ansökan om, fattande av beslut om, utbetalning av, kontroll av och rapportering om exportkrediter, fartygskrediter och ränteutjämnings- samt övriga villkor som sammanhänger med dessa,

2) bolagets övervaknings- och informations-skyldighet,

3) kreditinstitutens och de finansiella institutens skyldighet att informera bolaget,

4) förtida hävning av ränteutjämningsavtal eller ränteutjämningsbeslut,

5) grunderna för hur det förvaltningsarvode och den underskottersättning som betalas till bolaget bestäms,

6) ersättning som betalas till kreditinstitut, finansiella institut eller bolaget för de kostnader som sammanhänger med beviljandet av krediter,

7) arbets- och näringsministeriets rätt att, i fall som gäller enskilda projekt, av konkurrens- och näringspolitiska skäl avvika från de villkor som ska tillämpas i fråga om finansieringsbeslut.

5 kap.

Ikraftträdande

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 201 .

Genom denna lag upphävs lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

21 §

Övergångsbestämmelser

På ränteutjämningsavtal som har ingåtts och ränteutjämningsanbud som har lämnats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Denna lag tillämpas dock på ränteutjämningsanbud som har lämnats före ikraftträdandet, om anbudet förnyas efter ikraftträdandet.

På sådana ansökningar om finansiering för export- och fartygskrediter som blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i denna lag.

Projekt som godkänts för finansiering inom ramen för det refinansieringssystem som gällde under 2009—2011 kan finansieras med medel som anskaffats enligt 4 § i denna lag, om de fullmakter som reserverats för bolagets refinansieringsverksamhet i statsbudgetarna för 2009—2011 är otillräckliga för att finansiera projekten i fråga.

Lag

om ändring av lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996) 1 § 1 mom., 2 §, 4 § 2 mom. och 6 §, sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 947/2005, 2 § och 4 § 2 mom. i lag 1041/2010 och 6 § delvis ändrad i lag 1041/2010, som följer:

1§

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med Finlands Exportkredit Ab, nedan bolaget, är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att finansiera export och inhemska fartygsleveranser.

2 §

Utlämnande av uppgifter

Bolaget ska ge arbets- och näringsministeriet de uppgifter som ministeriet ber om och som behövs vid behandlingen av de offentligt understödda finansieringsuppdrag som anförtrotts bolaget, samt andra utredningar och uppgifter som

hör till bolagets verksamhetsområde. Bolaget ska dessutom ge statskontoret de uppgifter och utredningar som behövs för utbetalningen av räntestödet eller räntegottgörelsen samt för genomförandet av skyddsåtgärder.

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

De kostnader som bolagets verksamhet medför täcks med den avkastning som bolaget får av sina kunder och avkastningen av bolagets eget kapital, samt med räntestöd, förvaltningsarvode och underskottsersättning som staten betalar i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (/).

6 §

Tystnadsplikt

På de personer som är i bolagets tjänst samt på medlemmarna och suppleanterna i bolagets organ tillämpas vad som i 141 § i kreditinstitutslagen (121/2007) föreskrivs om tystnadsplikt.

En medlem och suppleant i bolagets organ samt den som är anställd av bolaget har, oberoende av vad som föreskrivs i 1 mom., rätt att ge arbets- och näringsministeriet och statskontoret uppgifter som han eller hon har fått om en kunds eller någon annan persons ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden, om uppgifterna behövs för samordningen av den offentliga finansieringen, för utbetalningen av räntestöd, räntegottgörelse, underskottsersättning eller förvaltningsarvode, för handläggningen av export- och fartygskrediter, för genomförande av skyddsåtgärder eller av något annat motsvarande skäl.

Denna lag träder i kraft den

201 .

Lag

om ändring lagen om statens specialfinansieringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 3 § 1 och 4 mom. och 8 a §, av dem 8 a § sådan den lyder i lag 1141/2008, samt
fogas till lagen en ny 8 b § som följer:

3 §

Förvaltning

Bolaget hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

På bolaget tillämpas inte kreditinstitutslagen (121/2007).

8 a §

Borgen för bolagets lån

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar och andra skuldförbindelser för egna och Finlands Exportkredit Ab:s behov, för ränteväx-

lings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till dessa, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för att de räntor och andra villkor som överenskommits i avtalen ska uppfyllas.

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerheter ställa proprieborgen också för låneprogram. Med låneprogram avses ett ramavtal enligt vilket bolaget upptar flera lån upp till det maximibelopp som fastställs i programmet. Finansministeriet eller på dess förordnande statskontoret kan genom sitt beslut bestämma att borgen ska gälla ett enskilt lån som bolaget tagit upp i enlighet med ett låneprogram.

Bolaget får samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 5,0 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang.

Motvärdet av lån enligt 1 mom. i andra valutor än euro och motvärdet av lån som ingår i låneprogram enligt 2 mom. i andra valutor än euro beräknas enligt den gällande kurs på euron som Europeiska centralbanken publicerat för den dag lånet i fråga emitterades.

8 b §

Beviljande av lån till bolaget

Om det finns sådana störningar i verksamheten på finansmarknaden att bolaget inte via kapitalmarknaden kan skaffa sådana lån och låneprogram som avses i 8 a § på skäliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas kortfristigt lån för högst 12 månader upp till ett belopp av högst 500 miljoner euro. Lånen beviljas utan krav på säkerheter.

Denna lag träder i kraft den

201 .

Helsingfors den 12 december 2011
